

Státní dluh ČR historicky poprvé překonal hranici tří bilionů, každý Čech dluží přes 280 tisíc

- CZ24 News | 22. července 2023

ČESKO: Český státní dluh se v pololetí zvýšil na 3,044 bilionu korun a poprvé tak překročil hranici tří bilionů. Od začátku roku dluh vzrostl o 149,6 miliardy korun. Míra zadlužení byla v pololetí 42,8 procenta hrubého domácího produktu, o 0,1 procentního bodu vyšší než na konci loňského roku. Informovalo o tom ministerstvo financí. Na každého Čecha hypoteticky připadá dluh 280 574 korun.

Hlavním důvodem zvýšení státního dluhu byl prodej státních dluhopisů a pokladničních poukázek za účelem průběžného krytí schodku státního rozpočtu, uvedlo ministerstvo ve čtvrtletní zprávě o řízení státního dluhu. Rozpočtový deficit byl v pololetí 215,4 miliardy korun.

Většinu státního dluhu pokrývají střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy vydané na domácím trhu. Jejich hodnota v pololetí byla 2,663 bilionu korun. Dalšími významnými zdroji krytí dluhu jsou státní pokladniční poukázky se splatností kratší než jeden rok a přijaté půjčky a úvěry.

Na problém zadlužování přitom upozorňuje i Národní rozpočtová rada (NRR). Její šéf Mojmír Hampl [v dopise](#) adresovaném šéfovi rozpočtového výboru Josefu Bernardovi (STAN) například varoval před přijetím mnohamiliardové půjčky od Evropské komise, kterou mimochodem schválila vláda proti vůli ministra financí Zbyňka Stanjura (ODS).

Sám Stanjura na konci června na dotaz deníku Echo24 uvedl, že mezi běžné výdaje státního rozpočtu patří „bohužel“ i obsluha státního dluhu. „Vloni jsme platili 50 miliard, letos 70 miliard, v příštím roce 90 miliard, roce 2025 100 miliard. To už se stalo, to už nezmění nic. Žádná vláda, žádná sněmovna, žádný zákon,“ řekl Stanjura. „Jestli chceme konsolidovat, tak mezi roky 2022 a 2024 bude rozdíl jenom v těch úrocích 40 miliard. Teoreticky si představme, že je prvního ledna 2024 a máme stav rozpočtu minus 90 miliard. Z toho také vychází konsolidační úsilí,“ uvedl tehdy Stanjura.

Na počátku letošního roku činil státní dluh 2,895 bilionu korun. Ministerstvo financí v červnové aktualizaci strategie financování státního dluhu předpokládá, že za celý rok dluh vzroste na 3,191 bilionu korun. Míra zadlužení ke konci roku by měla být 42,7 procenta HDP, tedy stejně jako ke konci roku 2022.

Zadlužení Evropské unie se v prvním čtvrtletí naopak podle pátečních dat Eurostatu snížilo na 83,7 procenta hrubého domácího produktu (HDP) z 87,4 procenta HDP ve srovnatelném období loni. Zadlužení EU se snížilo i proti čtvrtému čtvrtletí loňského roku, kdy činilo 83,8 procenta HDP. Zadlužení České republiky se naopak dál zvyšuje, v prvním čtvrtletí dosáhlo 44,5 procenta HDP, což ale zemi stále řadí k těm méně zadluženým v EU, konstatuje Eurostat.

Deficit veřejných financí EU jako celku v prvním čtvrtletí dosáhl podle sezonně přepočtených údajů tři procenta HDP, a zvýšil se tak proti deficitu 2,4 procenta HDP ve stejném období loni, [oznámil](#) Eurostat. V České republice deficit vzrostl na 4,2 procenta HDP z 2,9 procenta před rokem.

Státní dluh je tvořen dluhy vlády a vzniká především hromaděním schodků státního rozpočtu. Financován je pokladničními poukázkami, státními dluhopisy, přímými půjčkami nebo půjčkami od Evropské investiční banky. Náklady na obsluhu státního dluhu by v letošním roce podle schváleného státního rozpočtu měly dosáhnout 69,2 miliardy korun.

Nejvyšší zadlužení má nadále Řecko, a sice 168,3 procenta HDP. Tato země ale zároveň snižuje zadlužení nejrychleji z celé unie – před rokem zadlužení Řecka činilo 189,4 procenta ve vztahu k výkonu ekonomiky. Druhé nejvyšší zadlužení měla Itálie (143,5 procenta), následuje Portugalsko (113,8 procenta), Španělsko (112,8 procenta) a Francie (112,4 procenta). Naopak nejnižší zadlužení mělo Estonsko (17,2 procenta), Bulharsko (22,5 procenta) a Lucembursko (28 procent). V Lucembursku se ale na druhou stranu zadlužení v prvním čtvrtletí zvýšilo nejvíce v EU.

[ZDROJ](#)